

РОЗВИТОК ПІЗНАВАЛЬНОЇ АКТИВНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ЗАСОБАМИ МУЗИЧНО-ДИДАКТИЧНИХ ІГОР

На сучасному етапі розвитку освіти одним із стратегічних завдань визначено необхідність формування активної, творчої особистості.

На розвиток музичних здібностей дитини великий вплив має ігровий момент. Гра розглядається психологами як генетична основа художньої творчості, під час якої природно виникають ситуації, що розбуджують творчу активність.

Основне призначення музично-дидактичних ігор – розвивати емоційно-почуттєву сферу молодших школярів, формувати у дітей музичні здібності, в доступній ігровій формі допомогти їм розібратися і якісно засвоїти програмовий матеріал, пробуджувати інтерес до самостійних дій з використанням набутих на уроках музики знань.

Ряд дослідників розглядають дидактичну гру як один із засобів навчання й виховання на уроках музики. В Українському педагогічному словнику розкривається зміст поняття «гра» – форма вільного самовияву людини, яка передбачає реальну відкритість світові можливого й розгортається або у вигляді змагання, або у вигляді зображення якихось ситуацій, смислів, станів [2].

Гра – найбільш доступна й природна форма діяльності учнів, яка створює особливу атмосферу довір'я, інтересу, емоційного піднесення. Аналіз педагогічних досліджень сутності поняття «гра» дозволяє стверджувати, що гра є багатофункціональним педагогічним методом. Дитяча гра – джерело і засіб розвитку, метод музично-естетичного виховання школярів, та як засіб стимулювання пізнавальної активності дітей. В умовах гри діти краще засвоюють, легше запам'ятовують навчальний матеріал. Тому і програма з музики націлює на широке застосування музичних ігор. Щоб гра проходила вдало й цікаво, вчитель повинен уміло її організувати: підготувати, провести, проаналізувати.

Учням початкових класів характерні емоційність, рухова та пізнавальна активність, бажання фантазувати, прагнення перевірити свою силу та спритність. Ігрова діяльність підвищує емоційний настрій кожного учня. У грі всі її учасники постійно взаємодіють, спілкуються між собою, що потребує дотримання певних правил і норм.

Загальновідомо, що в дитинстві домінуючою діяльністю є гра. При вступі дитини до школи провідною діяльністю стає навчання, а гра виступає сполучним елементом, який забезпечує успішне виконання та засвоєння знань, умінь і навичок. На уроках музики гра – це не сама мета. Д. Кабалевський наголошував, що гра повинна звучати в самій музиці. Музична гра – це серйозна діяльність для дітей, яка змушує їх уважно

вслухатися в музику. На уроках музики одним із провідних методів навчання й виховання є дидактичні ігри. Вони позитивно впливають на пізнавальну діяльність учнів.

У результаті систематичного використання в навчальному процесі музично-дидактичних ігор у дітей розвиваються основні процеси мислення: порівняння, увага, аналіз та ін. Музично-дидактичні ігри збагачують дітей новими враженнями, розвивають у них ініціативу, самостійність, здатність до сприйняття [1].

Музично-дидактичні ігри сприяють розвитку творчого потенціалу школярів. Вони застосовуються не на кожному уроці. Під час проведення гри діти пригадують, повторюють, удосконалюють набуті знання [3].

Музично-дидактичні ігри, різноманітні за завданням і змістом, сприяють формуванню у дітей вміння слухати музику, розрізняти висоту звуків, тембр і силу, тривалість звуків, розвивати ритмічний, тембровий і динамічний слух. Тому на уроках музики використовуються музично-дидактичні ігри для розвитку у дітей звуковисотного слуху, почуття ритму, тембрового та динамічного слуху, співацького голосу, творчих здібностей, вивчення матеріалу в різних ігрових ситуаціях.

Отже, ідея педагогічного стимулювання, як стратегія навчально-виховного процесу, полягає в оптимізації і самореалізації учнів молодшого шкільного віку шляхом прояву творчості в ігровій діяльності.

Список використаних джерел:

1. Протас П. П., «Використання музично-дидактичних ігор на уроках музики в початкових класах». – Глухів., 1994, – 358 с.
2. Гончаренко С. М., «Український педагогічний словник». – К., 1997, – 376 с.
3. Гоголь Н. В. «Пізнавальна діяльність школярів на уроках музики». – М., – 1999, – 228 с.